

Universitetssjukvårdsplan år 2026

Fastställd 2025-05-12

Innehåll

1. Gemensamma visioner och målsättningar	4
2. Gemensamma utrednings- och utvecklingsområden.....	4
3. Samverkansorgan	5
Universitetssjukvårdsstyrelsen.....	5
Universitetssjukvårdsnämnden	5
Ledamöter för Uppsala universitet	6
Ledamöter för Region Uppsala	6
Universitetssjukvårdsnämndens arbetsutskott.....	6
FoUU-råd	6
FoUU-rådets sammansättning	6
Ledamöter från Uppsala universitet (upp till 4 lärare och 1 doktorand).....	6
Ledamöter från Region Uppsala (upp till 4 medarbetare)	7
Närvaro- och yttranderätt.....	7
Mandatperioder för FoUU-råden	7
Beslutsfattande i FoUU-råd	7
FoUU-rådets uppdrag.....	8
FoUU-rådets budget	8
Gemensamt deltagande i ordinarie ledningsorgan.....	8
4. Uppdrag och delegation.....	9
Uppdrag till universitetssjukvårdsnämnd	9
Uppdrag till FoUU-råd.....	9
Delegation från universitetssjukvårdsstyrelsen till universitetssjukvårdsnämnden.....	9
5. Samverkan med övrig hälso- och sjukvård.....	9
6. ALF-finansiering i annan region.....	9
7. Omfördelning av medel mellan grundutbildning och forskning	9
8. Prioritering och fördelning av ALF-ersättningen.....	10
9. Samverkan ALF-medel och FoUU-medel	10
10. Ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av hur ALF-ersättningen har använts	10
11. Konsekvensanalys för omräkning av ersättning.....	10
12. Överenskommelse om förenade anställningar.....	10
13. Överenskommelse om fördelning av direkta och indirekta kostnader vid externfinansierad forskning.....	10
14. Prioritering och fördelning av medel för forskning 2026.....	11

Fördelning av forskningsmedel för olika ändamål	11
Fördelning mellan FoUU-råd	13
Struktur.....	13
Aktivitet	14
Fördelning inom FoUU-råd.....	15
Budget, uppföljning och kontroll av forskningsmedel 2026.....	16
15. Prioritering och fördelning av ALF-medel för grundutbildning av läkare (GU-ALF) 2026	16
Fördelning av grundutbildningsmedel för olika ändamål.....	17
Principer för fördelning av GU-ALF-medel till handledning och schemalagd undervisning	17
Former för GU-ALF-ersättning till kliniker inom sjukvårdsregionen	17
Former för ALF-ersättning för utländska utbytesstudenter	17
Budget och redovisning av grundutbildningsmedel på verksamhetsområdesnivå.....	18
16. Redovisning och uppföljning av ALF-ersättningen	18
Central nivå.....	18
Fördelning på kostnadslag	18
Lokalkostnader	18
Personalkostnader.....	18
Övriga kostnader	18
Investeringar.....	18
Över- och underskott	19
Forskning.....	19
Grundutbildning	19
Verksamhetsområdesnivå.....	19
Forskning.....	19
Grundutbildning	19

Bilaga 1 Förteckning över universitetssjukvårdsenheter och FoUU-råd inom ALF-region Uppsala

Bilaga 2 Strategiska satsningar plattformar och infrastrukturstöd 2026–2028

Bilaga 3 Principer vid fördelning av FU-ALF klinikfördelade medel (läkarprogrammet)

Bilaga 4 Regelverk för ALF-lokaler

I § 7 i det regionala ALF-avtalet anges att en gemensam verksamhetsplan, universitetssjukvårdsplan, ska upprättas som en precisering och konkretisering av avtalet. För år 2026 gäller denna plan.

1. Gemensamma visioner och målsättningar

I § 1, 2 och 3 i det regionala ALF-avtalet redovisas visioner och målsättningar för läkarutbildningen respektive för den kliniskt inriktade medicinska forskningen och för utveckling av hälso- och sjukvården. Befintliga strategier inom Region Uppsala respektive Uppsala universitet visar på en betydande samsyn i frågor gällande utbildning och forskning. Denna samsyn framgår än tydligare i det gemensamma strategidokument som pekar ut mål och anger vidtagna och planerade åtgärder för 2025–2028 (*Strategi för klinisk forskning, utveckling och innovation samt utbildning 2025–2028*).

2. Gemensamma utrednings- och utvecklingsområden

Av det regionala ALF-avtalet § 7 framgår att universitetssjukvårdsstyrelsen kan fatta beslut om gemensamma utrednings- och utvecklingsområden.

Under 2025 planeras för att fortsätta utveckla formerna för samverkan med övriga regioner inom sjukvårdsregion Mellansverige gällande klinisk forskning, vid till exempel Centrum för klinisk forskning (CKF). En fortsatt utveckling av samverkan gäller även för hälso- och sjukvården, bland annat inom de områden som är föremål för nivåstrukturer, så kallad nationell högspecialiserad vård. I ALF-region Uppsalas utlysningar av medel för särskilda satsningar är områden där Uppsala fått tillstånd att utföra nationell högspecialiserad vård prioriterade områden.

Precisionsmedicinskt centrum i Uppsala (PMCU) och centrum för Advanced Therapy Medicinal Products (ATMP) är gemensamma projekt för Region Uppsala och Uppsala universitet, initierade av universitetssjukvårdsstyrelsen. Dessa centrum startade under 2022 respektive 2023. Både PMCU och ATMP fungerar nu väl och är centrala för Akademiska sjukhusets beviljade ansökan om att få bli ett Comprehensive Cancer Center, ackrediterat av OEIC.

Höstterminen 2021 infördes 6-årig läkarutbildning som ska avslutas med erhållande av legitimation. Behovet av verksamhetsförlagd utbildning kommer därav sannolikt att öka. Eftersom utbildningen ska leda till erhållande av legitimation kommer behovet av bedömningar under den kliniska delen av utbildningen att öka, för att säkerställa att kliniska mål och färdigheter motsvarande legitimationsnivå uppnås. De ekonomiska konsekvenserna av den nya utbildningen har utretts och redovisats för utbildningsdepartementet, med påvisande av behov av ökade anslag för att uppfylla kraven i den nya utbildningen.

Samverkan med kommittén för forskningsinfrastruktur inom universitetet har stärkts genom samordning av stöd via ALF-medel och fakultetsmedel för att säkerställa optimalt nyttjande av resurser. För att nå optimalt utnyttjande medverkar FoU-direktören för Akademiska sjukhuset vid prioriteringen av treårigt stöd till forskningsinfrastruktur via fakultetsmedel och prodekanen för forskningsinfrastruktur medverkar vid motsvarande fördelningen inom ALF-området. Utlysning av treåriga medel för forskningsinfrastruktur genomfördes 2025 och medel utdelas för 2026–2028.

Ett initiativ som togs 2025 och som fortsätter under 2026 är utlysning av medel för Clinical Academic Groups (CAGs). CAGs syftar till att kliniska och basvetenskapliga forskargrupper som är aktiva inom närliggande forskningsområden ska identifiera kliniskt relevanta frågor som kan bearbetas utifrån olika perspektiv och där klinisk och laborativ forskning kompletterar varandra för att lösa ett ohälsoproblem i hälso- och sjukvården.

För att förbättra möjligheten till tid för forskning bland kliniskt verksamma personer togs under 2023 beslut att öka antalet strategiska ALF-tjänster inför 2024 med ytterligare en tjänst inom vardera

forskar-ST, post doc, Gullstrand och förlängd Gullstrand. Under 2023 påbörjades ett gemensamt arbete med att utveckla Allmänmedicin för att möta vårdens, utbildningens och forskningens behov. Parallellt med detta startade ett gemensamt arbete i syfte att utveckla karriärvägar för professioner andra än läkare inom hälso- och sjukvården. Utlysningar för strategiska ALF-tjänster genom forskar-ST riktade mot allmänmedicin och 50 procent doktorandtjänster inom hälsoprofessioner initierades med tillträde under 2024. För att uppmuntra en tidig start av forskarkarriären har beslut fattats om att utöka antalet forskar-AT tjänster med målet att hälften av alla AT-tjänster i Region Uppsala ska vara kombinerade med forskning. Under 2025 tillkom också möjligheten att ansöka om ALF-medel för att göra en internationell postdoc. Behovet av forskningstid för att uppnå docentkompetens har uppmärksamats och utlysning av forskarmånader för nydisputerade personer som vill uppnå detta har genomförts med stor framgång.

3. Samverkansorgan

Det finns partssammansatta samverkansorgan på tre beslutsnivåer inom ALF-region Uppsala.

Universitetssjukvårdsstyrelsen

För samverkan inom utbildningen av läkare, medicinsk forskning samt utvecklingen av hälso- och sjukvården mellan Region Uppsala och Uppsala universitets ledningar finns universitetssjukvårdsstyrelsen. Styrelsen består av sju ledamöter från vardera part. Respektive part utser ledamöterna. För Uppsala universitet är mandatperioden tre år. Universitetets ledamöter är utsedda av rektor för perioden 2023-07-01 – 2026-06-30, förutom en studentrepresentant som utses årligen av studenterna i enlighet med bestämmelser i studentkårsförordningen (SFS 2009/769). För Region Uppsala är mandatperioden fyra år. Ledamöterna är utsedda av regionstyrelsen för perioden 2023-01-01 – 2026-12-31. Universitetssjukvårdsstyrelsen har utsett tre personer från vardera part som har närvaro- och yttranderätt, med samma mandatperiod som ordinarie ledamöter.

Universitetssjukvårdsstyrelsen sammanträder fyra gånger per år.

Ordförandeskapet för 2026 innehas av Uppsala universitet.

Protokoll från universitetssjukvårdsstyrelsens sammanträden förvaras hos Region Uppsala.

Universitetssjukvårdsnämnden

Universitetssjukvårdsnämndens uppgift är att vara ett beredande organ till universitetssjukvårdsstyrelsen och att besluta i frågor som styrelsen delegerar till nämnden. Nämnden beslutar om fördelning av centrala strategiska medel, indelning och sammansättning av universitetssjukvårdsenheter och FoUU-råd. Vidare har nämnden som uppgift att till universitetssjukvårdsstyrelsen varje år ta fram ett underlag för en verksamhetsplan (universitetssjukvårdsplan) och att sammanställa en ekonomisk redogörelse för hur ALF-medlen används.

Nämnden består av sex ledamöter från vardera part. Universitetssjukvårdsstyrelsen utser ledamöterna som nomineras av respektive part och som bereds i universitetssjukvårdsnämnden, förutom en studentrepresentant som utses årligen av studenterna i enlighet med bestämmelser i studentkårsförordningen (SFS 2009/769).

Universitetssjukvårdsnämnden sammanträder minst 8 gånger per år.

Ordförandeskapet för 2026 innehas av Region Uppsala. Protokoll från

universitetssjukvårdsnämndens sammanträden förvaras hos Akademiska sjukhuset.

Ledamöter för Uppsala universitet

De fem ledamöter i universitetssjukvårdsnämnden som utses av Uppsala universitet är verksamma vid områdesledningen för vetenskapsområdet för medicin och farmaci. För universitetets ledamöter är mandatperioden tre år och den innevarande mandatperioden är 2023-07-01 – 2026-06-30.

Universitetets ledamöter kan bestå av vicerektor eller ställföreträdande vicerektor, dekanus för den medicinska fakulteten, prodekanus för forskarutbildningen alternativt studierektor för de kliniska doktoranderna, prodekanus för grundutbildningen vid medicinska fakulteten samt GU-ALF ansvarig för läkarprogrammet.

En studentrepresentant utses av studenterna enligt ovan.

Ledamöter för Region Uppsala

De sex ledamöter som ingår i universitetssjukvårdsnämnden för Region Uppsala är FoUU-direktören på Akademiska sjukhuset, vars mandatperiod följer förordnandet som FoUU-direktör, samt fem ledamöter med minst 30 procent anställning inom en universitetssjukvårdsenhet och som är disputerade inom medicinska vetenskaper. Ledamöterna ska i största möjliga mån representera universitetssjukvårdens forskare gällande ämnesområden, professioner och kön. Mandatperioden för ledamöterna är tre år, med möjlighet till förlängning ytterligare en treårsperiod. Ny ledamot nomineras av Akademiska sjukhusets områdeschefer och Nära Vård och Hälsas förvaltningsdirektör som lämnar förslag på två kandidater vardera, varav en man och en kvinna.

Universitetssjukvårdsnämndens arbetsutskott

Den huvudsakliga uppgiften för universitetssjukvårdsnämndens arbetsutskott är att ta fram ett förslag till universitetssjukvårdsplan för det kommande året.

FoUU-råd

Inom Region Uppsalas vårdförvaltningar finns 18 utsedda universitetssjukvårdsenheter. Det innebär att verksamheterna uppfyller de krav som ställs på universitetssjukvård i det nationella och regionala ALF-avtalet: sjukvårdshuvudmannens uttalade uppdrag för forskning och utbildning, hälso- och sjukvård av hög kvalitet och en struktur som stimulerar kunskapsutveckling. Av dessa är 17 universitetssjukvårdsenheter knutna till verksamhetsområden inom Akademiska sjukhuset och ett knutet till Nära vård och hälsa.

Vid varje universitetssjukvårdsenhet finns ett FoUU-råd som är samverkansorgan på verksamhetsnivå (se regionalt ALF-avtal § 10), totalt 18 FoUU-råd. En förteckning över samtliga nuvarande universitetssjukvårdsenheter och FoUU-råd finns i bilaga 1.

FoUU-rådets sammansättning

Vid varje FoUU-råd finns representanter för både Region Uppsala och Uppsala universitet. Beroende av universitetssjukvårdsenhetens storlek kan sammansättningen variera.

En förteckning över FoUU-rådets sammansättning ska årligen lämnas av verksamhetschef tillsammans med akademisk företrädare till universitetssjukvårdsnämnden. Förteckningen ska innehålla ledamöternas namn, profession, institutionstillhörighet samt roll i rådet. Av förteckningen ska framgå rådets ordförande och GU-ALF-ansvarig.

Ledamöter från Uppsala universitet (upp till 4 lärare och 1 doktorand)

Områdesnämndens vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci arbetsutskott utser en akademisk företrädare i varje FoUU-råd, på förslag av universitetssjukvårdsenhetens akademiska lärare (förenade eller adjungerade professorer och lektorer). Likaså föreslår de akademiska lärarna en FoUU-rådsordförande. Ordförande, som utses av universitetssjukvårdsnämnden, ska minst ha doktorsexamen och är lämpligen samma person som den akademiske företrädaren.

Om det inom universitetssjukvårdsenheten finns en till tre akademiska lärare, utöver den som valts till akademisk företrädare av arbetsutskottet, ska samtliga ingå i FoUU-rådet. En av dessa lärare ska vara GU-ALF-ansvarig. Om fler än fyra akademiska lärare finns inom en universitetssjukvårdsenhet, väljs ledamöter inom lärargruppen. Målet bör vara att FoUU-rådets lärare representerar sammansättningen av enhetens lärare avseende specialitet, profession och kön.

Ledamöter från Region Uppsala (upp till 4 medarbetare)

Verksamhetschef eller av denne utsedd person ingår i FoUU-rådet. De regionanställda ledamöterna ingår i samma antal som de akademiska lärarna. Dessa ska företrädesvis vara disputerade. De regionanställda ledamöterna föreslås av verksamhetschef(er). Inom alla FoUU-råd är det viktigt att i möjligaste mån samtliga specialiteter finns representerade liksom de olika professionerna inom universitetssjukvårdsenheten som är involverade i forskning och utbildning. En av regionens ledamöter utses som ansvarig för VFU vid verksamhetsområdet.

Närvaro- och yttranderätt

Berörd/a prefekt/er har närvaro- och yttranderätt på FoUU-rådets sammanträden.

Om universitetssjukvårdsenheten representerar mer än ett verksamhetsområde, ska en verksamhetschef vara ordinarie ledamot enligt § 10 i det regionala avtalet. Den eller de andra cheferna har närvaro- och yttranderätt på motsvarande sätt som prefekterna. Verksamhetscheferna utser sinsemellan vem som är ordinarie ledamot respektive vem som har närvaro- och yttranderätt. Uppdraget som ordinarie ledamot kan med fördel roteras.

Vid behov av vetenskaplig kompetens som inte finns representerad inom rådet, till exempel i samband med bedömning av forskningsansökningar inom områden där ämneskunskap saknas i rådet, förväntas rådet tillse att personer med nödvändig kompetens för att lösa uppgiften engageras.

Mandatperioder för FoUU-råden

Mandatperioden för samtliga ledamöter är tre år, utom för doktoranden som väljs på ett år. Samtliga ledamöter kan omväljas till ytterligare en mandatperiod.

Mandatperioden för akademisk företrädare och ordförande är två år, med möjlighet att väljas om till ytterligare en mandatperiod. Om akademisk företrädare och ordförande därefter föreslås väljas till en tredje mandatperiod ska detta särskilt motiveras när de akademiska lärarna lämnar sina förslag

Om det totalt finns fler än fyra akademiska lärare inom universitetssjukvårdsenheten bör därefter lärare som inte tidigare representerat i FoUU-rådet erbjudas en plats. Likaså bör inom större/flera verksamhetsområden förändring eftersträvas, så att specialiteter/professioner som tidigare inte haft någon ledamot i FoUU-rådet bereds möjlighet att bli representerade vid ny mandatperiod.

Representant för hälsoprofessionerna och verksamhetschef för utbildning bör ingå i FoUU-rådet, om det är relevant för universitetssjukvårdsenheten.

Beslutsfattande i FoUU-råd

Ett FoUU-råd ska sammanträda minst två gånger per termin. Det åligger ordföranden för rådet att kalla till dessa möten.

Samtliga ledamöter ska ges möjlighet att föreslå punkter till mötesagendan.

Kallelse samt agenda ska sändas till samtliga ledamöter senast en vecka innan planerat möte.

I § 11 i det regionala ALF-avtalet anges att beslut ska fattas i enighet. Beslut fattas genom att de närvarande ledamöterna, som har befogenhet eller mandat inom Region Uppsala respektive Uppsala universitet, enas om att en viss åtgärd ska vidtas.

Vid samtliga möten ska protokoll upprättas, justeras samt diarieföras.

FoUU-rådets uppdrag

Utöver det som specificeras i § 1, 2 och 3 i det regionala ALF-avtalet avseende att arbeta för de gemensamma visioner och målsättningar för läkarutbildningen respektive för den kliniskt inriktade medicinska forskningen och för utveckling av hälso- och sjukvården, åligger det FoUU-råden att värdera den kliniska forskningens utveckling och kvalitet inom sina respektive områden. Vidare skall en löpande utvärdering av medicinska behandlingar, metoder och medicinskt material ske via FoUU-rådets försorg, för att säkerställa utrangering av föråldrade sådana inom det egna området baserat på tillgänglig evidens. Likaledes åligger det FoUU-råden att, inför införandet av nya medicinska behandlingar, metoder och nya medicinska material, kritiskt värdera evidens, säkerhet, patientnytta och ekonomi kring sådana införanden. Detta kan ske genom användandet av HTA, mini-HTA, metaanalyser, Cochrane-publikationer och litteraturgenomgångar samt med nära koppling till organisationen för kunskapsstyrning.

FoUU-rådets budget

FoUU-rådets budget ska utformas i samråd mellan rådets ordförande samt berörd verksamhetschef. Framtaget budgetförslag ska, efter förankring i FoUU-rådet, överlämnas till universitetssjukvårdsnämnden för beslut. De ALF-medel samt andra medel från regionen och universitet som ställs till rådets förfogande ska ingå i rådets budget.

Om det inom verksamhetsområde respektive institution finns FoUU-medel som inte ställs till rådets förfogande ska information om dessa medels avsedda användning sändas för kännedom till universitetssjukvårdsnämnden tillsammans med rådets budget.

Verksamhetschefen har beslutanderätt för den del av regionens anslag till verksamhetsområdet som benämns RUFU-medel (Region Uppsalas Forskning och Utvecklingsmedel) på samma sätt som för resterande del av regionens anslag till verksamheten. RUFU-budgeten för en universitetssjukvårdsenhet bör vara i samma storleksordning som de erhållna utnycklade ALF-medlen. Verksamhetschef och verksamhetscontroller utformar RUFU-budgeten. Verksamhetschefen avgör hur stor andel av RUFU-medlen som ska ställas till rådets förfogande. Innan budget fastslås, går budgeten igenom av FoUU-rådet så att överensstämmelse finns inom rådet att RUFU-budgeten endast innehåller budgetposter inkluderade i direktivet för RUFU. RUFU-budget finns endast inom Akademiska sjukhusets förvaltning. Nära vård och hälsa har en annan organisation för FoUU-medel.

Under året har FoUU-rådet mandat att omfördela ALF-medel mellan olika projekt för att säkerställa att samtliga medel som tilldelats rådet nyttjas under kalenderåret.

Vid årsbokslut hanteras varje FoUU-råd som en sammanhållen ekonomisk enhet. Underskott upp till maximalt 5 procent vid årets slut inom FoUU-rådet balanseras till nästa år medan underskott överstigande 5 procent måste regleras inom FoUU-rådet via andra medel vid årets slut. Överskott för FoUU-rådet vid årets slut tas tillbaka till ALF-kansliet om inte beslut fattas på nationell nivå om möjlighet att föra över överskjutande ALF-medel från ett år till nästa.

Gemensamt deltagande i ordinarie ledningsorgan

I regionala ALF-avtalet § 6 framgår att parterna ska bereda varandra möjlighet till deltagande i de ledningsorgan som omfattar enheter som ingår i universitetssjukvården och vars beslut kan få påverkan på universitetssjukvården.

Parterna är överens om att FoUU-råden består av representanter från universitetet och regionen/Akademiska sjukhuset. Utöver detta ska parterna bereda varandra möjlighet att vara delaktiga i andra ledningsgrupper/ kommittéer som fattar beslut, vilka kan påverka universitetssjukvården. Dessa organ omfattar till exempel områdesnämnden för medicin och farmaci, programkommittén för läkarutbildning, rekryteringsgruppen för medicinska fakulteten, institutionsstyrelser, sjukhusets ledningsgrupp eller motsvarande samt grupper som rekryterar chefer

på verksamhetschefsnivå eller högre inom sjukhuset.

4. Uppdrag och delegation

Uppdrag till universitetssjukvårdsnämnd

Parterna är överens om att ge följande uppdrag till universitetssjukvårdsnämnden:

- att till universitetssjukvårdsstyrelsen senast 2026-05-15 utarbeta ett underlag till 2027 års universitetssjukvårdsplan.
- att till universitetssjukvårdsstyrelsen senast 2026-01-31 sammanställa en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2025 års ALF-medel.

Uppdrag till FoUU-råd

Parterna är överens om att ge följande uppdrag till FoUU-råden:

- att till universitetssjukvårdsnämnden senast 2026-06-15 utarbeta ett förslag till fördelning av 2027 års ALF-medel på verksamhetsnivå.
- att till universitetssjukvårdsnämnden senast 2026-01-15 sammanställa en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2025 års ALF-medel enligt framtagen mall.

Delegation från universitetssjukvårdsstyrelsen till universitetssjukvårdsnämnden

Parterna är överens om att till universitetssjukvårdsnämnden delegera följande beslut:

- fördelning av ALF-medel på verksamhetsnivå
- fördelning av centrala strategiska medel
- eventuell omfördelning av medel från klinisk forskning till grundutbildning av läkarstudenter
- indelning av FoUU-råd
- sammansättning av FoUU-råden

Alla beslut inom ramen för ALF-avtalet ska protokollföras.

5. Samverkan med övrig hälso- och sjukvård

I det regionala ALF avtalet § 16 ges möjligheter till ytterligare samverkan med hälso- och sjukvården utanför universitetssjukvården. Inom regionen sker detta genom att verksamhetsförlagd utbildning kan ske hos privata vårdgivare som har avtal med Region Uppsala.

Parterna är överens om att under 2026 inte prioritera former för ytterligare samverkan utöver den som gäller universitetssjukvården.

6. ALF-finansiering i annan region

Om region och universitet är överens, kan enligt det regionala ALF-avtalet § 15 avtal träffas om samverkan på utbildnings- och forskningsområdet med annan region.

Parterna är överens om att inget avtal om samverkan med annan region skall träffas avseende 2026 års ALF-medel för forskning. När det gäller ALF-medel för grundutbildning av läkare finns avtal med Gotland och samtliga regioner inom sjukvårdsregionen förutom Örebro om klinisk handledning av läkarstudenter.

7. Omfördelning av medel mellan grundutbildning och forskning

Enligt det centrala ALF-avtalet § 12 kan en omfördelning av ALF-ersättningen göras, vilken innebär att medel för klinisk forskning tillförs ALF-ersättningen för grundutbildning av läkare.

Parterna är överens om att diskutera möjligheten till omfördelning av ALF-medel från forskning till grundutbildning om kostnaderna för grundutbildning år 2026 överskrider det förväntade.

8. Prioritering och fördelning av ALF-ersättningen

En gemensam prioritering och fördelning av ALF-ersättningen för grundutbildning av läkare och för kliniskt inriktad forskning skall göras med utgångspunkt i gemensamma visioner och målsättningar.

Enligt det regionala ALF-avtalet § 13 skall det av universitetssjukvårdsplanen framgå:

- fördelning av medel inom utbildning
- fördelning av medel inom klinisk forskning
- vilken fördelning som skall beslutas inom universitetssjukvårdsnämnden respektive FoUU-råden

Beslut om fördelning av ALF-medlen skall ske i enlighet med preciseringarna i avsnittet ovan om delegation.

9. Samverkan ALF-medel och FoUU-medel

I regionala ALF-avtalet § 17 anges att Region Uppsala och Uppsala universitet är överens om att sträva efter en ökad samordning och koncentration av resurser genom en gemensam prioritering av ALF-medel och de FoUU-medel som regionen respektive universitetet ställer till förfogande.

10. Ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av hur ALF-ersättningen har använts

Universitetssjukvårdsstyrelsen skall besluta hur den ekonomiska respektive verksamhetsinriktade redovisningen skall utformas och när redovisningen skall ske. Enligt § 12 i det regionala ALF-avtalet skall styrelse, nämnd och respektive FoUU-råd redovisa hur medlen använts.

11. Konsekvensanalys för omräkning av ersättning

Samtliga ersättningsbelopp i det centrala ALF-avtalet § 7 är angivna i 2015 års prisnivå. Beloppen för ALF-ersättningen räknas upp på samma sätt som görs för anslagen till universitet och högskolor, till löpande års prisnivå med beaktande av ökning eller minskningar som riksdagen beslutat om för nämnda anslag. Från och med 2019 fördelas 20 procent av anslaget till klinisk forskning mellan berörda regioner baserat på nationell utvärdering. Den senaste utvärderingen utfördes 2022/23 och den föll mycket bra ut för ALF-region Uppsala. Under tidsperioden 2024–27 erhåller därför ALF-region Uppsala 23 miljoner extra medel per år (exklusive PLO), jämfört med tidigare tidsperiod.

12. Överenskommelse om förenade anställningar

Parterna är överens om att anställningar görs enligt det regionala ALF-avtalets (§ 20) bilaga 2.

13. Överenskommelse om fördelning av direkta och indirekta kostnader vid externfinansierad forskning

En princip om full kostnadstäckning gäller för externfinansierad verksamhet vid universitetet.

Parterna är överens om att samma princip skall tillämpas även vid externfinansierad forskning förlagd till vårdens lokaler, oberoende av om Region Uppsala eller Uppsala universitet förvaltar medlen för sådan forskning. Fördelning av vissa direkta kostnader och påslag för indirekta kostnader vid externfinansierad forskning skall ske enligt överenskommelse mellan region och universitetet.

Parterna är överens om att medel för bidragsfinansierad forskning skall förvaltas av universitetet om inte annan överenskommelse träffats. Om det finns kostnader inom projektet som belastar sjukvården kan regionen ingå som part i ansökan för att medel ska kunna överföras utan att dubbel overheadkostnad genereras. Direkta kostnader i vården som externfinansierade projekt tar i anspråk skall belasta respektive projekt på ett tydligt och transparent sätt. För indirekta kostnader skall, där så

är möjligt, samma principer tillämpas som vid universitetet i övrigt. Ersättning för indirekta kostnader som hänför sig till av sjukvården finansierad infrastruktur skall tillfalla regionen.

14. Prioritering och fördelning av medel för forskning 2026

Fördelning av forskningsmedel för olika ändamål

Vid fördelning av ALF-medel för forskning görs först avsättningar för strategiska medel, lokalkostnader, kostnader för vissa tjänster inom intendenturområden och bibliotek. Hantering av kostnader som ska finansieras via ALF-medel ska som grundregel ske inom Akademiska sjukhusets ekonomiska system. Fakturering av ALF-medel mellan Akademiska sjukhuset och Uppsala universitet ska endast ske i de situationer där denna grundregel inte kan tillämpas. Resterande medel fördelas till FoUU-råden för att där i första hand fördelas på olika projekt.

Samtliga vårdprofessioner med minst 30 procent tillsvidare anställning inom Region Uppsala och som i sin forskning tillhör en universitetssjukvårdsenhet kan söka ALF-forskningsmedel. Berörd forskargrupsledares tillhörighet är styrande.

Pensionerad forskare eller forskare som uppnått 69 års ålder kan inte söka ALF-forskningsmedel men kan genom deltagande i forskargrupp erhålla medel baserat på aktivitet.

Om fakturering från institution till sjukhus måste ske, det vill säga kostnaden kan inte hanteras inom sjukhusets ekonomiska system, är institutionen berättigad att lägga på overhead motsvarande institutionens normala nivå. Totalt fakturerat belopp inkluderande overhead måste bekostas med de ALF-medel som tilldelats det projekt som fakturan avser. För löne-medel gäller samma princip dvs. att lönekostnaden samt overhead till fullo ska täckas av de ALF-medel som avsatts för ändamålet. För fakturering för förenade tjänster som helt eller delvis betalas av Region Uppsala/Akademiska sjukhuset enligt särskilt avtal får det totala overhead uttaget inte överstiga 15 procent enligt tidigare beslut i ALF-nämnden. Fördelning av ALF-medel för forskning 2022–2026 framgår av Tabell 1.

Medel motsvarande hyreskostnaden (inklusive intendenturkostnader) för samtliga ALF finansierade forskningslokaler i form av arbetsrum, laboratorier och del av gemensamma ytor behålls centralt och betalas direkt från ALF-kansliet till sjukhuset och till universitetet för övriga ytor (såsom till exempel Rudbeck och BMC). För forskare med ALF-finansierad laboratorieverksamhet ska kostnader för disk-tjänst belastas centrala ALF-medel för forskning. Hyresinventeringen som låg till grund för fördelningen 2019 utgör basvärde för vilka lokaler och ytor som respektive FoUU-råd/forskargrupp förfogar över. Från 2020 görs inga årliga inventeringar av lokaler. Istället genomförs inventering vart tredje år för att säkerställa att de ytor som betalas via ALF forskningsmedel nyttjas för avsett ändamål. En inventering av ALF-finansierade lokaler genomfördes 2021 och därefter har enstaka justeringar av ALF-finansierad yta ägt rum. En förnyad inventering bör genomföras kommande år.

Universitetsskopplade IT-kostnader för personer som inte har en universitetstjänst eller är antagna som doktorander vid Uppsala universitet ska bekostas av centrala ALF-medel med 50 procent forsknings-ALF och 50 procent grundutbildnings-ALF enligt särskilt beslut i universitetssjukvårdsnämnden. ALF-medel kan bara användas för att täcka IT-kostnader för mini- och midipaket.

För kliniska forskargrupper som har behov av utökade lokaler eller vill säga upp lokaler ska ansökan ske hos universitetssjukvårdsnämnden. Även andra förändringar som avser rum/lokaler vilka bekostas av ALF-medel måste anmälas till och godkännas av universitetssjukvårdsnämnden.

Tabell 1. Fördelning av ALF-medel för forskning enligt budget 2022–2026 (miljoner kronor)

Ändamål	År				
	2022	2023	2024	2025**	2026**
Strategiska satsningar	57	83,4	75,9	89,7	90,8
Projektmedel	122,2	180,3	131,5*	135,0	137,8
Hyra	28	25	25,8	26,6	27,4
Bibliotek	2,8	2,9	2,2	2,2	2,3
Summa	210	291,6	235,4	253,5	258,2

*Under 2024 överskred förbrukningen av lokala projekt ALF-medel med 5,1 miljoner kronor. Respektive FoUU-råd bär med sig sitt underskott in i 2025 års medelstillelning.

** För 2025–2026 anges budget

För strategiska satsningar avseende plattformar och infrastrukturstöd 2026–2028, se bilaga 2.

Information om tilldelning av ALF-medel från staten för 2026 erhålls först under hösten varför de nu angivna siffrorna är preliminära. Av de totala ALF-forskningsmedlen behålls 91 miljoner kronor centralt för att användas till infrastruktur och gemensam utrustning samt andra särskilda satsningar som strategiska forskartjänster (forskar-AT, forskar-ST, forskar-ST allmänmedicin, bidrag till anställning som doktorand inom vårdprofessionerna, post-doc tjänster, Gullstrandtjänster och förlängda Gullstrandtjänster) och etableringsbidrag. Dessutom bekostas bibliotek och hyror med centrala medel. Strategiska forskartjänster söks i konkurrens och utlyses en gång årligen liksom medel till infrastruktur och gemensam utrustning som också utlyses en gång årligen. Forskar-AT utlyses två gånger per år.

Fördelningen av strategiska satsningar 2022–2026 framgår av tabell 2.

Tabell 2. Fördelning av strategiska ALF medel för forskning 2022–2026 (miljoner kronor)*.

	2022	2023	2024	2025	2026
Gullstrandtjänster	10,4	12,0	13,6	13,6	14,0
Forskar ST	3,6	3,6	3,3	4,7	4,9
Forskar-AT	0	4,9	5,3	5,4	5,6
Postdoc	7,3	6,2	9,2	8,5	8,8
Hälso- och vårdforskning	0	0	0,3	0,6	2,0
Klinisk forskartjänst**	1,3	1,9	0,5	1,1	1,1
Forskarskola				1,5	3,1
Clinical Academic Group				1,0	3,0
Etableringsbidrag	1,5	2,5	2,8	3,8	3,9
IT-avgift	0	0,8	0,6	0,8	0,8
Stöd till plattformar och infrastruktur	18,8	26,1	23,9	22,75	24
Stöd till inköp av apparater och utrustning	6,6	10,3	6,6	5,0	5,0
Övrigt***	7,5	15,1	9,7	20,9	14,6
Totalt	57	83,4	75,9	89,7	90,8

*2022–2023 anger utfall medan 2024–2026 anger budget

**Stöd vid särskilda anslag enligt gällande regelverk

***Strategiska satsningar som exempelvis forskarmånader för kliniska forskare, forskar-ST Allmänmedicin.

När det gäller engångskostnader såsom särskilda satsningar får medel inte rekvireras från ALF kansliet förrän man har haft kostnaden. Rekvirering av löne-medel görs kvartalsvis jan-mars och därefter månadsvis i efterskott. Rutinbeskrivningar för detta finns på intranätet inom Akademiska sjukhuset och UU:s intranät.

ALF-medel som ej förbrukats under 2026 får enligt nu gällande nationella ALF avtal inte balanseras till 2027.

Vid fördelning av projektmedel för forskning tillämpas en princip för fördelning mellan olika FoUU-råd och en annan för fördelning inom FoUU-råden. Dessa beskrivs i mer detalj nedan.

Fördelning mellan FoUU-råd

För fördelning mellan FoUU-råd gäller en modell baserad på struktur och aktivitet. Strukturdelen skall utgöra 30 procent och aktivitetsdelen 70 procent av totalt fördelade medel för forskning.

Struktur

Strukturdelen består dels av ett basanslag, dels av en poänggrundad fördelning. Vid fördelning av

medlen för struktur sker först fördelningen av basanslag. Resterande medel fördelas därefter utgående från summa poäng per FoUU-råd/Verksamhetsområde. Den struktur som gäller 2025-01-31 ska utgöra underlag.

Basanslaget innebär att enheten erhåller 150 000 kronor per utnämnd/befordrad professor med förenad anställning vid en sjukvårdsenhet.

Fördelning efter antal poäng. Endast personal med minst 30 procent tillsvidare anställning vid Region Uppsala under minst tre månader under perioden 2024-08-01 – 2025-01-31 ska inkluderas. Person som uppnår 69 års ålder under året inkluderas året efter i struktur-delen om övriga förutsättningar vad gäller anställning enligt ovan är uppnådda. Regionsanställd som under denna period varit tjänstledig för forskning, undervisning eller föräldraledig ska inkluderas medan tjänstledighet av annan orsak mer än tre månader under denna period innebär att vederbörande inte ska inkluderas i strukturen:

- 3 poäng för varje docent.
- 6 poäng för varje klinisk lektor vid Uppsala universitet med förenad anställning.
- 8 poäng för varje professor vid Uppsala universitet med förenad anställning.

Dubbelräkning av poäng för en individ får inte förekomma.

Aktivitet

Aktivitet för enskilda forskare som ej tillhör en forskargrupp nycklas inom ALF-systemet om vederbörande har en tillsvidare anställning på minst 30 procent inom Region Uppsala/Akademiska sjukhuset. För forskargrupper gäller att forskargruppledaren (respektive institution definierar forskargruppledare) ska ha en tillsvidare anställning på minst 30 procent inom regionen/sjukhuset. Om så är fallet nycklas som grundregel all aktivitet för gruppens samtliga medarbetare, oavsett om anställning inom regionen/sjukhuset föreligger eller ej, inom ALF systemet.

Universitetssjukvårdsnämnden kan efter samråd med prefekt medge undantag från denna regel.

Kansliet för medicin och farmaci, efter kontakt med berörd institution, förser ALF-kansliet med underlag där aktivitet per forskare (enskilda kliniska forskare som inte tillhör en grupp inom ett FoUU-råd) eller totala aktiviteten för forskargruppen framgår. För forskargrupper ska även det individuella bidraget från varje forskargrupsmedlem framgå. Personer som nycklar inom ALF-systemet nycklar endast motsvarande klinisk andel inom fakultetssystemet. Personer som i grunden har en klinisk anställning, men som erhåller en forskartjänst under en begränsad tid där den kliniska andelen blir mindre än 30 procent (t ex VR-forskartjänst m.fl.) fortsätter nyckla inom ALF-systemet under den tid som forskartjänsten varar.

För fördelningen används medicinska och farmaceutiska vetenskapsområdets nycklar för fördelning av fakultetsmedel enligt 2018 års modell med ett tillägg av en docentnyckel. Vid fördelning av aktivitetsmedel fördelas först medel för docenter och därefter fördelas resterande medel efter examina, vetenskapliga arbeten respektive externa forskningsmedel med vikterna 33 procent 34 procent och 33 procent

Docent: För varje docent som erhållit full docentpoäng erhålls 100 000 kronor. Ersättningen är beroende av struktur-docentpoängen. En docentpoäng kan vara 1, 0,75, 0,5, 0,25. Poängens storlek grundas på en bedömning som görs av docenturkommittén. Beslut fattas sedan av områdesnämnden. Ersättning ges för docenturer under perioden 2021-01-01 – 2024-12-31.

Enligt vetenskapsområdets modell för fördelning efter aktivitet har examina vikten 33 procent. Maximipoäng för en doktorsexamen är 1 poäng. För externa doktorer till exempel industridoktorer ges minst 0,15 poäng och för områdets doktorer ges en viktad poäng grundad på bedömning, som görs av kommittén för utbildning på forskarnivå. Licentiatexamen ger 0,5 poäng.

Antal examina uttryckt i examenspoäng under en period av fyra år utgör underlag. 2026 års

universitetssjukvårdsplan bygger på examina under perioden 2021-01-01 – 2024-12-31.

Vetenskapliga arbeten har vikten 34 procent. Arbeten värderas med en poäng som beror på tidskriftens impact-faktor. För tidskrifter med impact-faktor mindre än ett utdelas ingen poäng. För tidskrifter med impact-faktor större eller lika med 1 transformeras impact-faktorerna linjärt till att ligga mellan 1 och 10. Detta värde fördelas sedan med 40 procent till respektive förste- och sisteförfattare och resterande till författare däremellan, dock erhåller mellanförfattare alltid minst 5 procent av värdet. Om det finns endast två författare delar de på poängen och en ensam författare ges hela poängen. Översiktsartiklar ges ett lägre artikelvärde och multipliceras med faktorn 0,5. Författarnas kliniktillhörighet utgör sedan grunden för fördelningen. Publikationer under en period av fyra år utgör underlag. 2026 års universitetssjukvårdsplan bygger på publikationer mellan 2021 – 2024. Universitetets publiceringsdatabas DIVA är källan för underlaget. För 2026 används tidskrifternas impact-faktorer enligt följande:

Publiceringsår	Impact-faktor år
2024	2023
2023	2022
2022	2021
2021	2020

Externa forskningsmedel har vikten 33 procent. Aktiviteten baseras på förbrukade externa medel. Vid beräkning av aktivitet inkluderas även intäkter av forskningsuppdrag på prestation 230 med motpart svenska och utländska företag. Bidrag värderas beroende av finansiär där intäkter från VR, Forte, Vinnova, NIH, Cancerfonden, SSF, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt bidrag från EU-kommissionen (inkl ERC) multipliceras med två, medan övriga intäkter multipliceras med ett. Intäkter från två år utgör underlag för beräkningen. 2026 års universitetssjukvårdsplan bygger på förbrukade externa forskningsmedel under 2023 – 2024. Projektmedel från EU, Vinnova och Vetenskapsrådet; klinisk behandlingsforskning som förvaltas av Region Uppsala med ansvarig forskare anställd vid en universitetssjukvårdsenhet ska också bidra till prestationsanslagen via aktivitet på samma sätt som om motsvarande medel förvaltas inom Uppsala universitet. Enheten för forskningsstöd inom Akademiska sjukhuset bidrar med underlag för detta till Kansliet för medicin och farmaci.

Fördelning inom FoUU-råd

Forskning som skall bekostas av ALF-medel skall vara av hög kvalitet och redovisningsbar. Forskningen bör styras i riktning mot klinisk patientnära forskning med överblickbart perspektiv när det gäller resultatets omsättning i praktisk vård.

Till FoUU-råden fördelade medel ska belastas med en overhead på 1,2 procent. ALF-medel fördelas efter ansökan, i första hand till olika projekt. Samtliga vårdprofessioner med minst 30 procent anställning som ännu ej fyllt 69 år inom regionen kan söka ALF-forskningsmedel. Regionanställd som under 2025 delvis varit tjänstledig för forskning, undervisning eller föräldraledig är behörig att söka medel medan tjänstledighet av annan orsak mer än halva året innebär att vederbörande inte är behörig att söka medel. Vid fördelning av medel inom FoUU-rådet fördelas medel till de forskare och forskargrupper som sökt ALF-medel efter forskargrupsmedlemmarnas bidrag till FoUU-rådets tilldelade medel, det vill säga enligt ovan angivna nycklar för aktivitet och struktur. Uppgift om forskargrupsmedlemmarnas individuella bidrag kan rekvireras från ALF-kansliet. De kliniska institutionerna är behjälpliga med att förse ALF-kansliet med underlag på individnivå vad avser externa forskningsmedel. Minst 60 procent av ALF medlen fördelas på detta sätt. Resterande medel fördelas av FoUU-rådet till gemensamma ändamål och infrastruktur, efter ansökan eller till särskilda satsningar t ex till doktorander, post-doc och utvecklingsprojekt som inte kan behandlas som

forskningsprojekt enligt ovan. Principerna för fördelning av de icke-nycklade medlen och motivering till dessa ska anges i ALF-budgeten.

Universitetssjukvårdsnämnden ser det som angeläget att ALF-medel inte fördelas i alltför små poster. Pensionerad forskare kan inte söka ALF-forskningsmedel men kan genom deltagande i forskargrupp erhålla medel baserat på aktivitet.

Projektansökningar ska ske via specifikt formulär i Researchweb. ALF kansliet tillhandahåller unik länk för varje FoUU-råd samt instruktioner för inloggning mm. Klinisk forskare som 2025 tilldelats ALF-medel för forskning skall i samma formulär även redovisa hur dessa medel använts samt huvudsakliga resultat i projektet. Projektansökningar samt redovisning av tidigare ALF medel behöver inte sändas vidare till ALF kansliet.

Vid oenighet om fördelningen av forsknings ALF-medel inom FoUU-rådet lyfts frågan till universitetssjukvårdsnämnden.

FoUU-rådet tar fram ett förslag till budget för både FO-ALF och GU-ALF. Förslagen lämnas genom ifyllande av särskilda formulär i Researchweb. ALF-kansliet tillhandahåller unik länk för varje FoUU-råd samt instruktioner. Efter signering som sker med Bank-id enligt instruktionerna finns de båda ifyllda budgetförslagen tillgängliga för universitetssjukvårdsnämnden för beslut. De båda budgetförslagen måste vara signerade och klara i Researchweb enligt överenskommelse.

Ytterligare information kan fås via ALF-kansliet.

Vid universitetssjukvårdsnämndens bedömning inför fastställandet av FoUU-rådets ALF-budget kommer särskild vikt att läggas på hanteringen av de icke utnycklade medlen. Ett antal FoUU-rådsbudgetar, inklusive ansökningar, kommer varje år att begäras in för närmare granskning.

FoUU-råd och verksamhetschef har ett gemensamt ansvar att se till att ALF-medel kan utnyttjas under året. För detta krävs en väl underbyggd planering som utgår från att nyttjandet av medel fördelas på ett ändamålsenligt sätt under hela året.

Budget, uppföljning och kontroll av forskningsmedel 2026

Innan budget är inlagd i Researchweb och godkänd av universitetssjukvårdsnämnden kommer inga medel att fördelas ut till verksamheten. I det fortsatta budgetarbetet är det FoUU-rådets ordförande som har ansvar för att budget per projekt finns inlagd i Research Web.

Eftersom balansering av medel över årsskiftet inte är tillåten enligt gällande ALF-avtal, ställs krav på god planering i form av väl underbyggd budget samt verksamhet och uttag av medel som i möjligaste mån följer budget. Bra dialog och återkoppling mellan ALF-kansli och forskare är en förutsättning för att en ändamålsenlig planering av verksamhet och uttag av medel ska kunna bli verklighet.

ALF-kansliet rapporterar till FoUU-rådets ordförande om den ekonomiska situationen gällande förbrukade ALF-medel per projekt varje månad. Uppföljningen ska säkerställa att rätt kostnader (till exempel löner, lab och röntgen) belastar respektive projekt i enlighet med godkänd budget. Större ackumulerade avvikelser mot budget skall kommenteras av FoUU-rådets ordförande och prognos av hur ALF-förbrukningen kommer att se ut under resten av året skall också rapporteras.

15. Prioritering och fördelning av ALF-medel för grundutbildning av läkare (GU-ALF) 2026

Sedan höstterminen 2021 antas studenter till den nya, sexåriga, läkarutbildningen som ska leda fram till legitimation. Denna förändring innebär att läkarutbildningen bedrivs med en delvis annan struktur än i det 5,5-åriga läkarprogrammet. Eftersom utbildningen ska leda till läkarlegitimation måste mängden verksamhetsförlagd utbildning (VFU) öka. Det kan innebära ett behov av att omfördela medel.

Fördelning av grundutbildningsmedel för olika ändamål

Utgående från 2025 års ALF-anslag för grundutbildning (GU-ALF-medel), beräknas denna 2026 bli totalt cirka 90,4 miljoner kronor (i tabellen redovisas beloppen i tusentals kronor, tkr).

	2022	2023	2024	2025	2026*
Hyra undervisningslokaler	15 800	14 600	15 100	15 600	15 400
Medicinska biblioteket	2 800	2 900	2 100	2 200	2 300
Verksamhetsförlagd utb. inkl regionplaceringar.	45 500	47 500	48 400	49 800	30 000**
gruppundervisning och professionell utveckling, IT	22 400	23 900	25 500	26 610	48 500**
Totalt	85 513	86 500	88 900	91 100	96 200

*Preliminärt i väntan på regeringens regleringsbrev

** Omfördelning mellan klinikfördelade och särskilda satsningar har gjorts på grund av att T10 och T11 hanteras inom särskilda satsningar från 2026

Vad avser ersättningen för gruppundervisning, professionell utveckling samt särskilda satsningar justeras denna med hänsyn till faktisk GU-ALF-tilldelning och hyreskostnader.

ALF-medel för grundutbildning av läkare belastas med overhead 1,2 procent.

Principer för fördelning av GU-ALF-medel till handledning och schemalagd undervisning

ALF-medel för utbildning ska i första hand användas till handledning och färdighetsträning av studenterna i praktisk sjukvård. Fördelning till verksamhetsområdesnivå sker enligt mertidsvärde för det 6-åriga läkarprogrammet, se bilaga 3.

De till FoUU-rådet fördelade ALF-medlen för grundutbildning kan, i begränsad omfattning, användas till ersättning för schemalagd undervisning som gruppundervisning utförd av regionanställda personer (överenskommelse 2011 mellan sjukhus och fakultet).

Ersättning till primärvården för dess medverkan i professionell utveckling under termin 1–4 och termin 11 regleras i särskilda avtal.

FoUU-rådets förslag till GU-ALF-budget för 2026 lämnas via specifikt formulär i Researchweb tillsammans med förslaget till fördelning av ALF-medel för forskning till universitetssjukvårdsnämnden senast 2025-06-16. Klinikfördelade GU-ALF-medel ska tilldelas ett särskilt GU-ALF-konto.

Former för GU-ALF-ersättning till kliniker inom sjukvårdsregionen

Ersättningen för regionplacerade studenter regleras i avtal.

Former för ALF-ersättning för utländska utbytesstudenter

Uppsala universitet har avtal med utländska universitet avseende utbyte för läkarstudenter. Avtalen gör det möjligt för läkarstudenter vid Uppsala universitet att under kortare eller längre perioder läsa och genomföra klinisk praktik utomlands och Uppsala universitet förbinder sig att ta emot studenter på samma vis. Eftersom det inte alltid är samma klinik som skickar ut en student som den klinik som får ta emot en student kan särskild GU-ALF ersättning utgå för den kliniska handledningen av utländska studenter. För en veckas handledning utgår 4000 kr som kan rekvideras i efterhand från

ALF-kansliet. Detta gäller endast de studenter som går de fristående kurserna klinisk praktik för inkommande läkarstudenter. Således kan man inte söka dessa medel för utländska studenter som går på programkurserna i och med att klinikerna ersätts för dessa utländska studenter genom GU-ALF klinikfördelning.

Budget och redovisning av grundutbildningsmedel på verksamhetsområdesnivå

I budgetarbetet är det FoUU-rådets ordförande som har ansvar för att budgetförslag läggs in i Researchweb. Innan budgeten är godkänd av Universitetssjukvårdsnämnden kommer inga medel att fördelas ut till verksamheten.

Kostnader för grundutbildning redovisas av ALF-kansliet varje månad till FoUU-rådsordförande och GU-ALF-ansvarig.

Redovisningen skall ske i samverkan mellan FoUU-rådets ordförande och GU-ALF-ansvarig.

16. Redovisning och uppföljning av ALF-ersättningen

Universitetssjukvårdstyrelsen skall senast 2026-05-15 fatta beslut om 2025 års ekonomiska och verksamhetsinriktade redovisning. Därvid skall universitetssjukvårdstyrelsen även fatta beslut om eventuella förändringar av kommande årsredovisning.

Central nivå

Enligt 14 § i det centrala ALF-avtalet skall Region Uppsala göra en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av ALF-ersättningens användning fördelat på grundutbildning och forskning.

Redovisningen skall lämnas till Uppsala universitet senast 2026-01-31 så att den kan ingå i universitetets årsredovisning till regeringen. Ansvarig för att detta sker är ALF-kansliet.

ALF-kansliet skall dessutom senast 2026-03-15 sammanställa en med detaljerad ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2025 års ALF-medel till universitetssjukvårdstyrelsen.

Fördelning på kostnadsslag

Den ekonomiska redovisningen av ALF-ersättningens användning skall fördelas på grundutbildning av läkare och kliniskt inriktad medicinsk forskning. Av redovisningen skall framgå hur användningen av ALF-ersättningen fördelas på kostnadsslagen lokalkostnader, personalkostnader samt övriga kostnader, vilka är de kostnadsslag som universitetet använder i sin årsredovisning.

Lokalkostnader

De lokalkostnader Region Uppsala redovisar idag består av direkt hyra samt städkostnad. De lokalkostnader som Uppsala universitet redovisar, består av direkt hyra (hyra inkl. vatten och värme). Det innebär att regionen till universitet skall redovisa lokalkostnader exklusive städkostnader.

Personalkostnader

Region Uppsala och Uppsala universitet redovisar idag samma typer av kostnader som personalkostnader. Regionen behöver således inte göra några förändringar i sin redovisning till universitetet.

Övriga kostnader

Alla de kostnader som inte tillhör kostnadsslagen lokal- och personalkostnad. Investeringar skall särredovisas, se nedan.

Investeringar

Region Uppsala har tidigare hanterat investeringar som görs med ALF-medel som direktavskrivningar, det vill säga hela kostnaden faller på det år investeringen görs oavsett

ekonomisk eller teknisk livslängd på investeringen. Det finns en beloppsgräns som innebär att investeringar som görs med ALF-medel vilka överskrider denna gräns inte kommer att kunna direktavskrivas. Dessa investeringar kommer hanteras genom linjära avskrivningar under nyttjandetiden vilken är beroende av anskaffningens ekonomiska livslängd.

Uppsala universitet behandlar investeringar av mer varaktig natur, det vill säga anläggningstillgångar, på två olika sätt beroende på anskaffningsvärdet och anskaffningens ekonomiska livslängd.

Över- och underskott

Enligt § 18 i det regionala ALF-avtalet skall underskott/överskott, som uppstått under ett kalenderår på en verksamhetsgren, anges. Över/underskott skall således redovisas för såväl grundutbildning som forskning.

Forskning

Universitetssjukvårdsnämnden är ansvarig för den ekonomiska redovisningen av centrala strategiska medel och medel för lokaler.

Grundutbildning

Universitetssjukvårdsnämnden är ansvarig för redovisning av medel för lokaler.

Verksamhetsområdesnivå

ALF-kansliet skall senast 2026-02-15 sammanställa en ekonomisk redovisning av 2025 års ALF-medel. Tilldelade forskningsanslag från centrala ALF-medel skall redovisas av det FoUU-råd där huvudsökanden finns.

Forskning

Den ekonomiska redovisningen av ALF-ersättningens användning skall ske på samma sätt som på central nivå, men fördelas på projekt. Övergripande medel som används för enhetens infrastruktur skall redovisas i ett projekt. Även medel för strategiska satsningar och utvecklingsprojekt skall särredovisas som egna projekt.

Grundutbildning

Grundutbildningsmedel följs upp enligt särskild mall. Lokalkostnader för grundutbildning följs upp på central nivå.

Bilaga 1. Förteckning över universitetssjukvårdsenheter och FoUU-råd inom ALF-region Uppsala

Universitetssjukvårdsenheter 2026	Verksamhetschef per 2025-04-28	Akademisk företrädare tillika ordförande i FoUU-rådet per 2025-04-28
Akademiska barnsjukhuset	Erik Norman	Arja Harila
Akademiska laboratoriet	Emma Wilhelmsson	Anders Larsson
Akutsjukvård, Internmedicin, Specialmedicin, hud och reumatologi	Carina Jangborg, Brita Winsa	Gunnel Nordmark
Anestesi + intensivvård + operation	Marie Foconi	Sten Rubertsson
Arbets- och miljömedicin	Teresia Nyman	Magnus Svartengren
Bild- och funktionsmedicinskt centrum, Sjukhusfysik, MTF	Per Eckerbom	Per Liss
Infektionssjukdomar	Fredrik Sund	Josef Järhult
Hjärt-lungmedicin och klinisk fysiologi, Thoraxkirurgi- och anestesi	Laila Hellgren Johansson	Eva Lindberg
Kirurgi och Urologi	Bengt Isaksson	Anders Wanhainen
Kvinnosjukvård	Gudlaug Sverrisdottir	Alkistis Skalkidou
Neuro	Lisa Arvidsson	Per Enblad
Blod och Tumörsjukdomar	Henrik Lindman	Gunilla Enblad
Ortopedi och handkirurgi	Caroline Sköld	Nils Hailer
Plastik- och käkkirurgi	Andres Rodriguez Lorenzo	Daniel Nowinski (akademisk företrädare) Andreas Thor (ordförande)
Psykatri	Tea Sundsten	Simon Cervenka
Geriatrisk, Rehabilitering och smärtcentrum	Cathrine Göransson	Ellika Schalling
Öron-, näs- och halssjukdomar	Katarina Norlander	Linda Marklund
Allmänmedicin, Socialmedicin	Anne Johansson	Mats Martinell

Bilaga 2 Strategiska satsningar avseende plattformar och infrastrukturstöd 2026–2028

Fastställt av universitetssjukvårdsnämnden 2025-05-21

Sökande	Titel	Tilldelat belopp 2026	Tilldelat belopp 2027	Tilldelat belopp 2028
Baliakas, Panagiotis	Faciliteten Klinisk Genomik Uppsala/Clinical Genomics Uppsala	3 500 000 kr	3 500 000 kr	3 500 000 kr
Beskow, Anna	Forskningsinfrastruktur Uppsala Biobank	4 750 000 kr	4 750 000 kr	4 750 000 kr
Enblad, Gunilla	En GMP-facilitet för ATMP-produktion i Uppsala	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
Enblad, Gunilla	U-CAN – en prospektiv longitudinell insamling av cancerprover för forskning	1 000 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Eriksson Svensson, Maria	Uppsala Clinical Research center (UCR)-en komplett infrastruktur för klinisk forskning	4 750 000 kr	4 750 000 kr	4 750 000 kr
Estrada, Sergio	Plattformen för preklinisk PET-MRI	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr
Hedeland, Mikael	Stöd för tillgång till hot-celler för utveckling av PET-radiotracers	2 000 000 kr	2 000 000 kr	2 000 000 kr
Kawati Stenberg, Christina	En plattform för att utveckla och implementera en kvalitetshöjande infrastruktur för UCCC:s forskargrupper samt inom Region Uppsala	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr
Lipcsey, Miklos	Hedenstierna laboratoriet	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
Lubberink, Mark	UMIT - Uppsala centre for clinical Molecular Imaging and Theranostics	1 000 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Michaëlsson, Karl	SIMPLER - en nationell forskningsinfrastruktur	1 000 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Nordlund, Jessica	SNP&SEQ-teknologiplattformen	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
Åkerfeldt, Torbjörn	Masspektrometrisk och SIMOA-plattform för klinisknära forskning	500 000 kr	500 000 kr	500 000 kr
		24 500 000 kr	24 500 000 kr	24 500 000 kr

Bilaga 3 - Principer vid fördelning av GU-ALF klinikfördelade medel (läkarprogrammet)

MEDFARM 2022/1628

Typ av VFU	Innehåll på mottagningspass	Antal studenter	Intrång	Samtidig sjukvård	Timkostnad*)	Inkl. 20% förberedelse	Faktor
Studentmottagning - Patienter bokas in med längre tid.	Varje student tar emot en patient på ett timslångt besök, feedback från medsittande handledare och den andre studenten. Studenten skriver journal. Återkoppling i Ortrac.	1 till 2	75%	25%	846	1015	0,75
Undervisningsmottagning, studentakuten	Studenten utför delar av besöket utan handledare i rummet. Rapporterar patienten och diskuterar handläggning med handledaren. Dokumenterar i journal. Återkoppling i Ortrac.	1 till 2	50%	50%	846	1015	0,5
Jourpass (husjour och akuten)	Går med jouten, aktivt arbete inkl. dokumentation när det är lämpligt.		25%	75%	846	1015	0,25
Auskultationsmottagning	Studenten sitter med och ser på när handledaren har sin mottagning. Kan även genomföra begränsade delar av besöket, exempelvis anamnes och/eller status. Diskussion angående patienten. Ej dokumentation, journalbehörighet krävs ej. Återkoppling i Ortrac.	1 till 2	25%	75%	846	1015	0,25
Auskultation, operation, skopimott, PCI, andra yrkeskategorier	Studenterna tittar på, handledaren berättar vad som händer. Ej journal. Minimum återkoppling i Ortrac för deltagande.		10%	90%	846	1015	0,1
Kliniska seminarier, gästrond	Praktisk undervisning med patienten i rummet		100%	0%	846	1015	1
Avdelning/motsvarande	Löpande läkaruppgifter på avdelning/motsvarande vid T10 och T11 placering		10%	90%	846	1015	0,1

*) uppräknas årligen med samma procentsats som för ALF-medlen

Bilaga 4 Regelverk för ALF-lokaler

Detta regelverk avser hyreskostnader för de lokaler som finansieras via ALF-medel.

Fördelningen av hyreskostnaderna baseras på en inventering av ALF-finansierade lokaler som genomförs vart tredje år, i syfte att säkerställa att de ytor som betalas via ALF-medel verkligen nyttjas för detta ändamål.

Definitioner

ALF-lokalyta för forskning (FO) definieras som: *yta där klinisk forskning bedrivs samt ytor som nyttjas av kliniska forskare anknutna till ALF-systemet inom Region Uppsala enligt den konkretisering som följer nedan.*

ALF-lokalyta för grundutbildning (GU) definieras som: *yta där grundutbildning av läkarstuderande bedrivs inom Region Uppsala samt ytor som nyttjas av lärare engagerade i denna utbildning och som är knutna till ALF-systemet enligt den konkretisering som följer nedan.*

Regler

För läkare med förenad befattning bekostas 1/3 vardera av arbetsrum av FO-ALF, GU-ALF och klinik. För övriga personalkategorier med förenad befattning bekostas 1/3 av FO-ALF, 1/3 av GU-medel inom UU samt 1/3 av kliniken.

Endast en arbetsplats per person kan bekostas av centrala ALF-medel, exempelvis kan inte både en personlig arbetsplats på sjukhuset och en på institution/labbb bekostas.

För forskargrupsledare inom kliniska institutioner vid Uppsala universitet som inte har förenad befattning eller befattning med kliniska arbetsuppgifter bekostas hyran av universitetsmedel.

För personal med heltidsanställning inom Region Uppsala, inkluderande adjungering eller forskningssjuksköterska, ska arbetsplats bekostas via klinikmedel (exempelvis RUFU) såvida lokalerna inte används enbart för forskning.

Centrala ALF-medel bekostar inte personliga arbetsplatser till adjungerade forskare inom lokaler som enbart används för forskning.

För person som erhåller tillfällig tjänst exempelvis från Cancerfonden, Vetenskapsrådet, Hjärtlungfonden, Wallenbergstiftelserna eller ALF-finansierad tjänst/adjungering sker ingen förändring i hur arbetsrummet finansieras. Har personen i fråga i grunden en 100 procent klinisk anställning betalar kliniken för lokalerna.

För administrativ personal vid institution gäller att arbetsrum betalas utifrån procentuell andel stöd till forskning av FO-ALF, läkares grundutbildning av GU-ALF och stöd till annan grundutbildning av UU-medel (master/sjuksköterska/fysioterapi och så vidare) samt i förekommande fall av klinik om stöd till klinisk verksamhet ingår.

Vid beräkning av forskningslokaler i klinisk verksamhet ska hänsyn tas till andel av tid som en lokal används för enbart forskning. Patientmottagning där patienter tas emot för forskningsstudier och där besöken även är en del av klinisk verksamhet ska inte bekostas av FO-ALF.

Utrymmen som entréer, vårdavdelningar, operationsavdelning, mottagningar och så vidare ingår inte i lokaler som ska belasta ALF eller UU om inte särskilda rum finns avdelade enbart för ALF eller UU-verksamhet året runt.

En procentuell schablonkostnad läggs på varje rum för nyttjande av kringliggande lokaler. Denna schablon är baserad på ett genomsnitt av historiska kostnader för kringtytor och avser alla rum med rumsbenämning duschrum, förrum, kapprum, korridor, kök avdelning, matrum, miljörum, passage, pausrum, sluss, städ, tvätt- och soprum. Dessa hanteras av ALF-kansliet och ska inte inventeras.

Vid beräkning av procentsatser över rumsnyttjande enligt ovan ska man ta hänsyn till hur lokalen används i normalfallet fördelat på årsbasis.

Vid förändrade lokalbehov

För att disponera en lokal ska 100 procent av lokalkostnaden täckas. Om ALF-finansieringen för lokalen förändras (på grund av exempelvis behov av utökad eller minskad lokal eller flytt) ska ansökan ske till universitetssjukvårdsnämnden. Universitetssjukvårdsnämnden tar inte ställning till fördelning av hyra för lokalytor som enbart berör Uppsala universitet och Region Uppsala.